

Revisjon av tiltak mot korrupsjon og misligheter

Bakgrunn

- ▶ Kommunen har en rekke områder hvor det er høy iboende risiko for korrupsjon og misligheter
- ▶ Det er derfor viktig at det er etablert gode internkontrollsystemer og at antikorrupsjonsarbeidet er basert på vurdering av risiko og er integrert i virksomhetsstyringen

Formål

- ▶ Kartlegge og vurdere hvordan utvalgte virksomheter i ulike sektorer har tilrettelagt arbeidet med forebygging, avdekking og håndtering av korrupsjon og misligheter
- ▶ Vurdere de berørte byrådsavdelingenes oppfølging av virksomhetenes arbeid på dette området
- ▶ Gi innspill til utarbeidelse av et antikorrupsjonsprogram for Oslo kommune

Bilde: uihere.com

Revisjonskriterier og forventninger

Revisjonskriterer:

- ▶ Kommunens overordnede styrende dokumenter
- ▶ Virksomhetenes egne krav og retningslinjer

Pågående utredning:

- ▶ Stortinget har bedt regjeringen fremme forslag om lovendringer med sikte på en tydeligere og mer effektiv korrupsjonslovgivning,
- ▶ JBD har igangsatt en utredning av om reglene om foretaksstraff og korrupsjon bør revideres. Avgis innen jan 2020.

- ▶ Forventninger og anbefalinger til systematikk i arbeidet skal gjøre virksomhetene bedre rustet til å møte forventede lovendringer/lovpresiseringer.

Reviderte enheter

- ▶ Bydel Grünerløkka (EHA)
- ▶ Kultur- og idrettsbygg Oslo KF (NOE)
- ▶ Næringsetaten (NOE)
- ▶ Plan- og bygningsetaten (BYU)
- ▶ Vann- og avløpsetaten (MOS)

Internkontrollområder

- Styring og kontroll
- Risikovurdering
- Kontrollaktiviteter
- Informasjon og kommunikasjon
- Oppfølging og forbedring

Egenevaluering

I store trekk samsvar mellom egenevaluering og revisjonsfunn, men på noen områder vurderte de fleste virksomhetene egen modenhet over revisjonens vurderinger:

- Har virksomheten **gjennomført en vurdering av risiko for korrupsjon og misligheter** knyttet til både tjenestene som utøves og av interne støtteprosesser?
- Har virksomheten **vurdert kvaliteten i eksisterende tiltak** mot korrupsjon og misligheter?
- Er **ansvar for kontraktsoppfølging** (herunder forebygging, avdekking og håndtering av korrupsjon og misligheter) skriftlig plassert?
- Har virksomheten **innrettet internkontrollaktiviteter mot områder der det er identifisert høyest risiko?**
- Snitt: nivå 3,2 på 5-delt skala (formalisert)

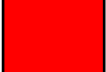
Generelle observasjoner og vurderinger

- ▶ De fleste virksomhetene hadde et fokus i ledelsen på risiko for korrupsjon og misligheter, men de hadde generelt ikke vært systematiske nok i sitt forebyggende og avdekkende arbeid
- ▶ Det var etablert formaliserte rutiner, arbeidsdeling og stikkprøvekontroller på utvalgte områder
- ▶ Ikke alle hadde rutiner for godkjenning av bierverv
- ▶ Det ble i begrenset grad gjennomført kontroller av personer som var uavhengig av førstelinjen
- ▶ Forelå i varierende grad en overordnet beskrivelse av de tre forsvarslinjenes rolle, ansvar og plassering
- vanskeligere å identifisere og etablere ev. kompenserende tiltak for å sikre linjenes uavhengighet av hverandre

Generelle observasjoner og vurderinger forts.

- Det var svakheter ved gjennomføring og bruk av risikovurderinger
- Kontrolltiltak var i begrenset grad valgt/prioritert på bakgrunn av en dokumentert risikovurdering
- Det samme gjelder opplæringstiltak og valg/prioritering av hva som skal følges opp av ledelsen
 - Det ble gjort en del tiltak på dette området, men det var svakheter i systematikken og i dokumentasjonen
- Antikorrupsjonsarbeidet var i hovedsak integrert i virksomhetsstyringen i de fleste virksomhetene

Oppsummerende vurdering

Internkontrollområde	Skala
Styring og kontroll	
Risikovurdering	
Kontrollaktiviteter	
Informasjon og kommunikasjon	
Oppfølging og forbedring	

 Kvaliteten må forbedres - Møter ikke minste aksepterte standarder. Kritiske risikoer eller vesentlige lovkrav er ikke håndtert på en tilfredsstillende måte. Vesentlige økonomiske eller omdømmemessige tap vil kunne oppstå. Tiltak må iverksettes straks.

 Kvaliteten må forbedres - Møter ikke alle aksepterte standarder. Vesentlige risikoer eller lovkrav er ikke håndtert på en tilfredsstillende måte. Vesentlige tap vil kunne oppstå. Tiltak må iverksettes så snart som mulig.

 Kvaliteten bør forbedres - Møter ikke alle aksepterte standarder. Enkelte risikoer er ikke håndtert på en tilfredsstillende måte. Tap vil kunne oppstå. Tiltak bør iverksettes.

 Kvaliteten kan forbedres - Møter de fleste aksepterte standarder. Det er ikke avdekket vesentlige risikoer som ikke er håndtert på en tilfredsstillende måte. Tap vil likevel kunne oppstå, og det vil være områder som kan forbedres.

 Kvaliteten er tilfredsstillende - Møter de aller fleste aksepterte standarder. Det er ikke avdekket vesentlige risikoer som ikke er håndtert på en tilfredsstillende måte. Tap vil likevel kunne oppstå, og det vil være områder som kan forbedres.

Anbefalinger

▶ **Styring og kontroll**

Ledelsen bør formalisere krav til risikoeier og rapportering på status og effekten av risikoreduserende tiltak. Ledelsen bør formalisere en årlig evaluering av risikohåndteringen.

▶ Prioritet:

LAV

MEDIUM

▶ **Risikovurdering**

Alle virksomhetens prosesser bør risikovurderes og informasjonen struktureres på en slik måte at ledelsen kan benytte den som grunnlag for beslutninger

▶ Bred involvering

▶ Prosesseier bør være ansvarlig for gjennomføring av risikovurdering innenfor eget område og det bør sikres at risikovurdering gjennomføres i investeringsprosjekter.

▶ Prioritet:

MEDIUM

Anbefalinger forts.

▶ **Kontrollaktiviteter**

Valg og prioritering av kontrollaktiviteter bør forankres i en dokumentert risikovurdering som er tilstrekkelig konkret.

▶ Prioritet:

MEDIUM

▶ **Informasjon og kommunikasjon**

Ansatte bør formidles kunnskap om risikoen for korrupsjon og misligheter på bakgrunn av dokumentert risikovurdering.

▶ Prioritet:

LAV

▶ **Oppfølging og forbedring**

Rapportering til ledelsen bør omhandle status på korrupsjons- og mislighetsområdet og gi tilstrekkelig styringsinformasjon, også for investeringsprosjekter.

▶ Prioritet:

LAV

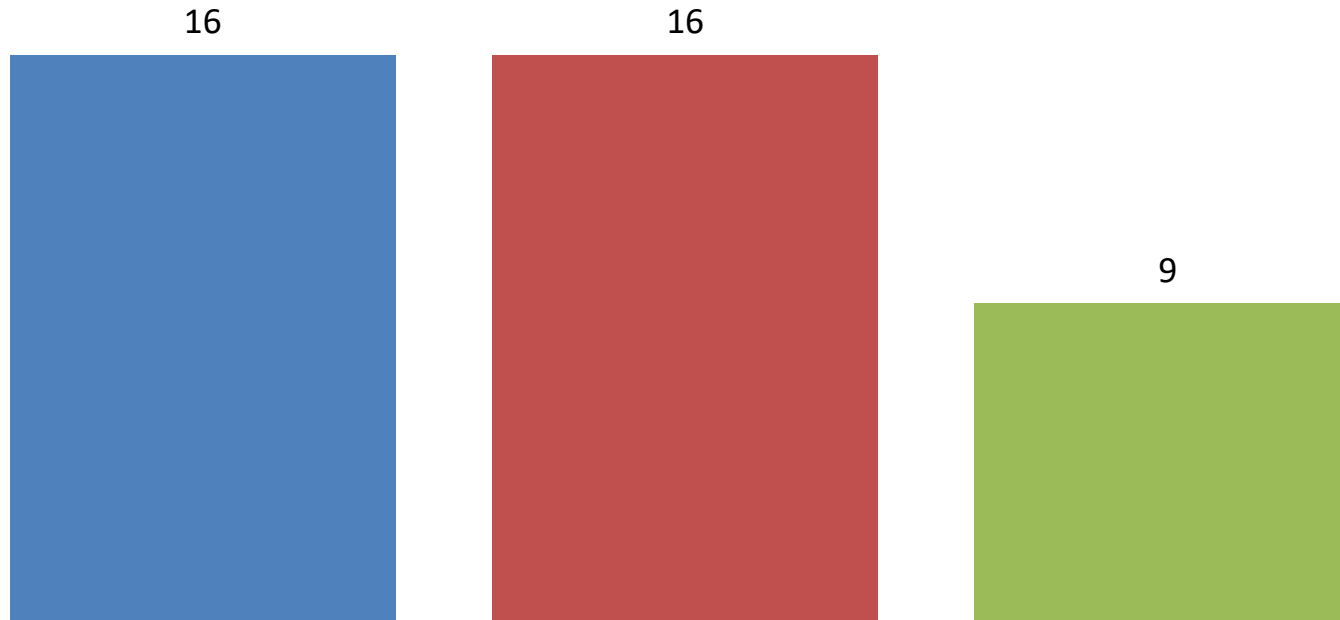
MEDIUM

Spørreundersøkelse

- ▶ 41 virksomheter
- ▶ Spørsmål om enkelte observasjoner/funn fra virksomhetsrevisjonene, litt om konteksten i arbeidet, samt opplevde utfordringer og hva som kan være nyttige bidrag til forbedring

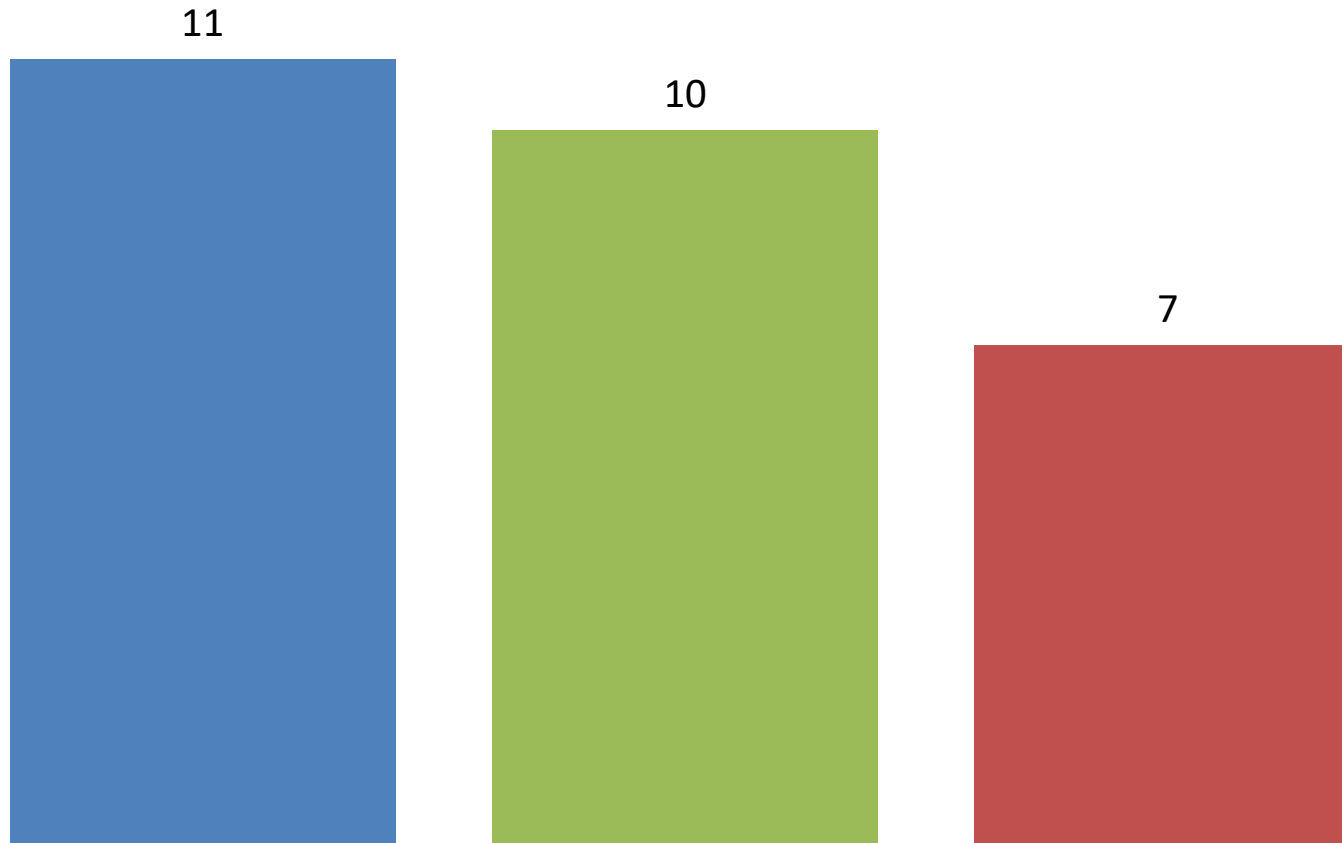
Har virksomheten gjennomført en dokumentert vurdering av risiko for korrupsjon og misligheter de siste tre årene?

- Ja, vi har gjort en egen risikovurdering på korrupsjon og misligheter
- Ja, men ikke som en egen risikovurdering
- Nei

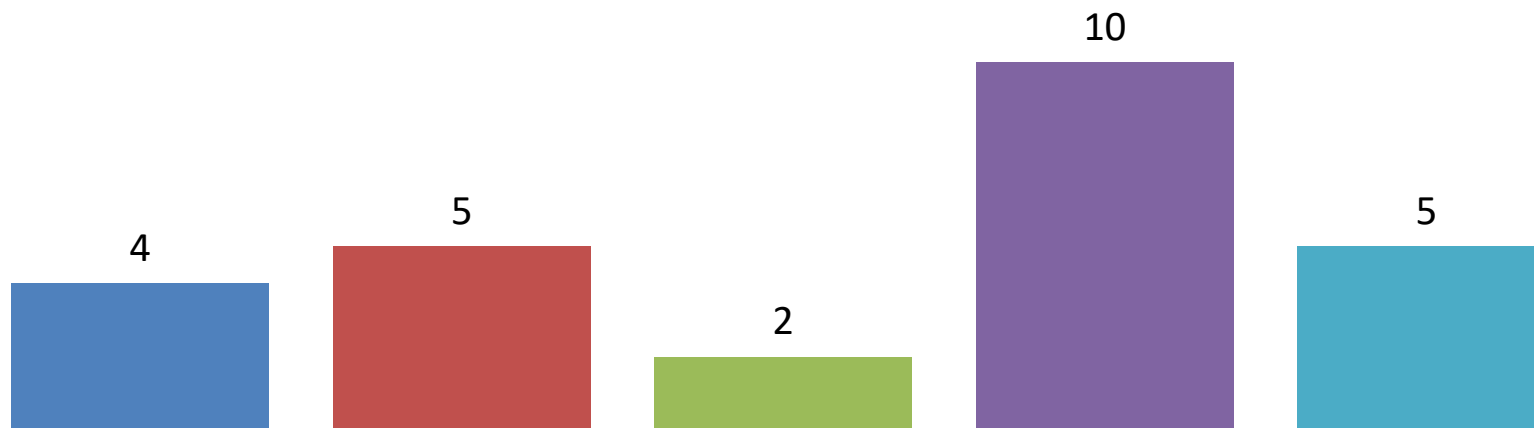
Hva er risikovurdert?

■ Alle eller de fleste hovedprosesser ■ Alle eller de fleste interne støtteprosesser ■ Begge deler

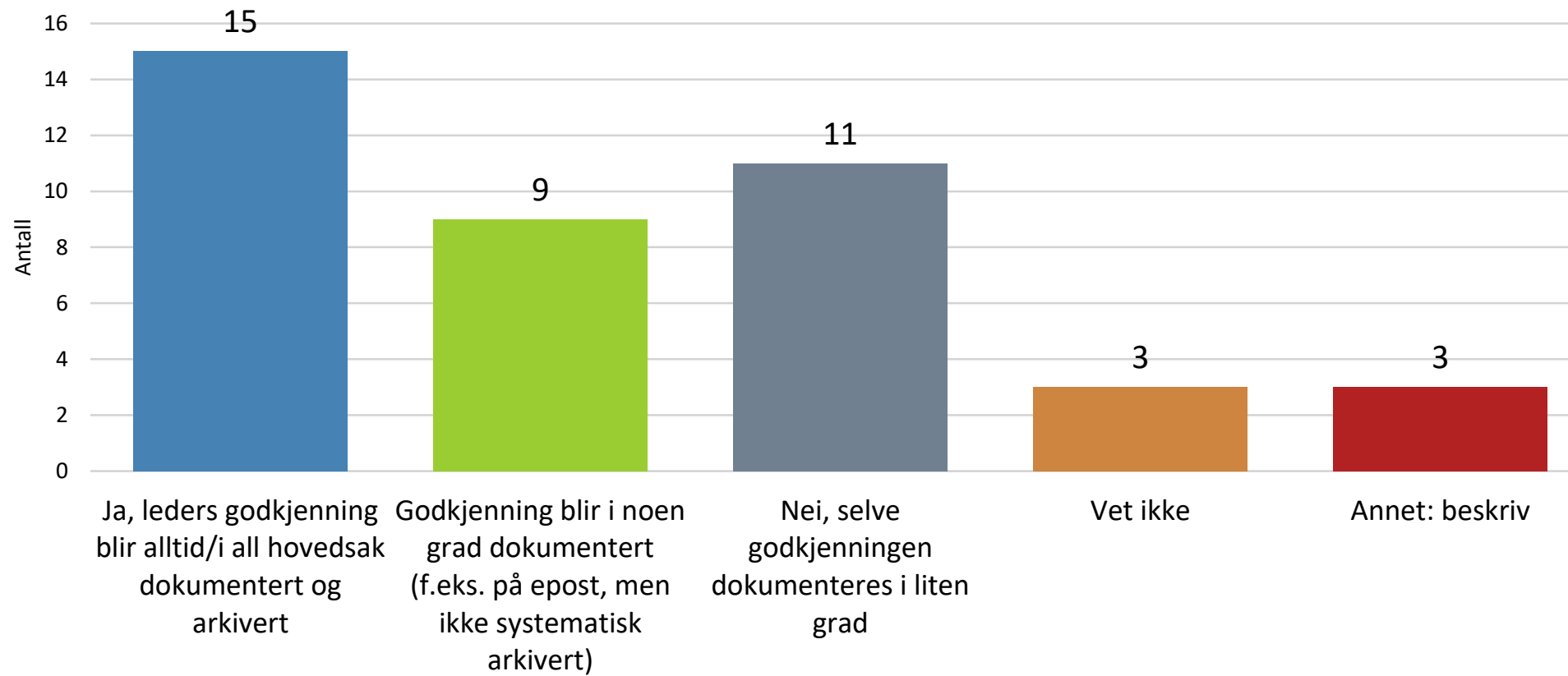

Blir risiko for korrupsjon og misligheter i investeringsprosjekter eksplisitt dokumentert vurdert for hvert enkelt investeringsprosjekt?

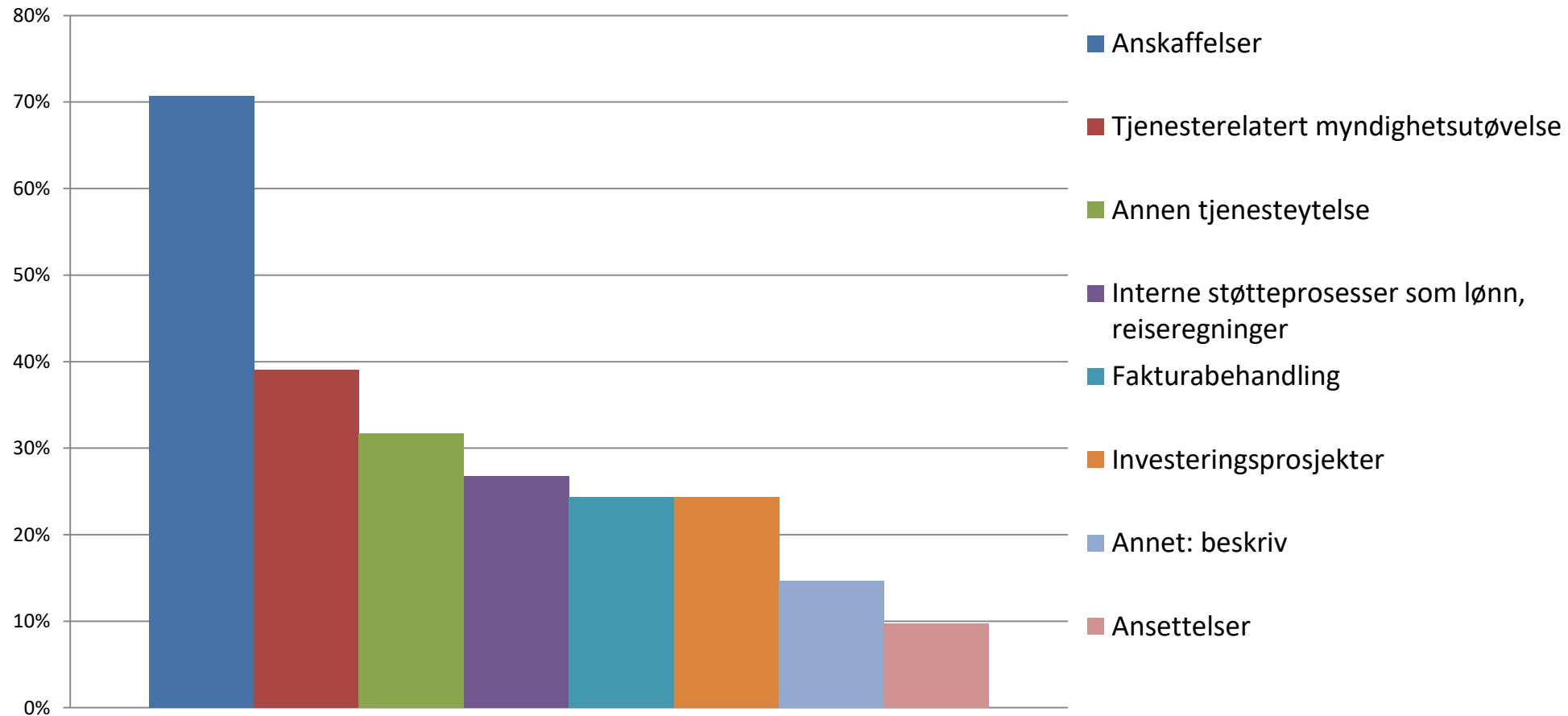
- Ja, det blir eksplisitt dokumentert vurdert i både anskaffelses- og gjennomføringsfasen
- Det blir primært dokumentert vurdert i anskaffelsesfasen
- Det blir primært dokumentert vurdert i gjennomføringsfasen/kontraktsoppfølgingen
- Nei, det blir som regel ikke eksplisitt dokumentert vurdert
- Annet/vet ikke

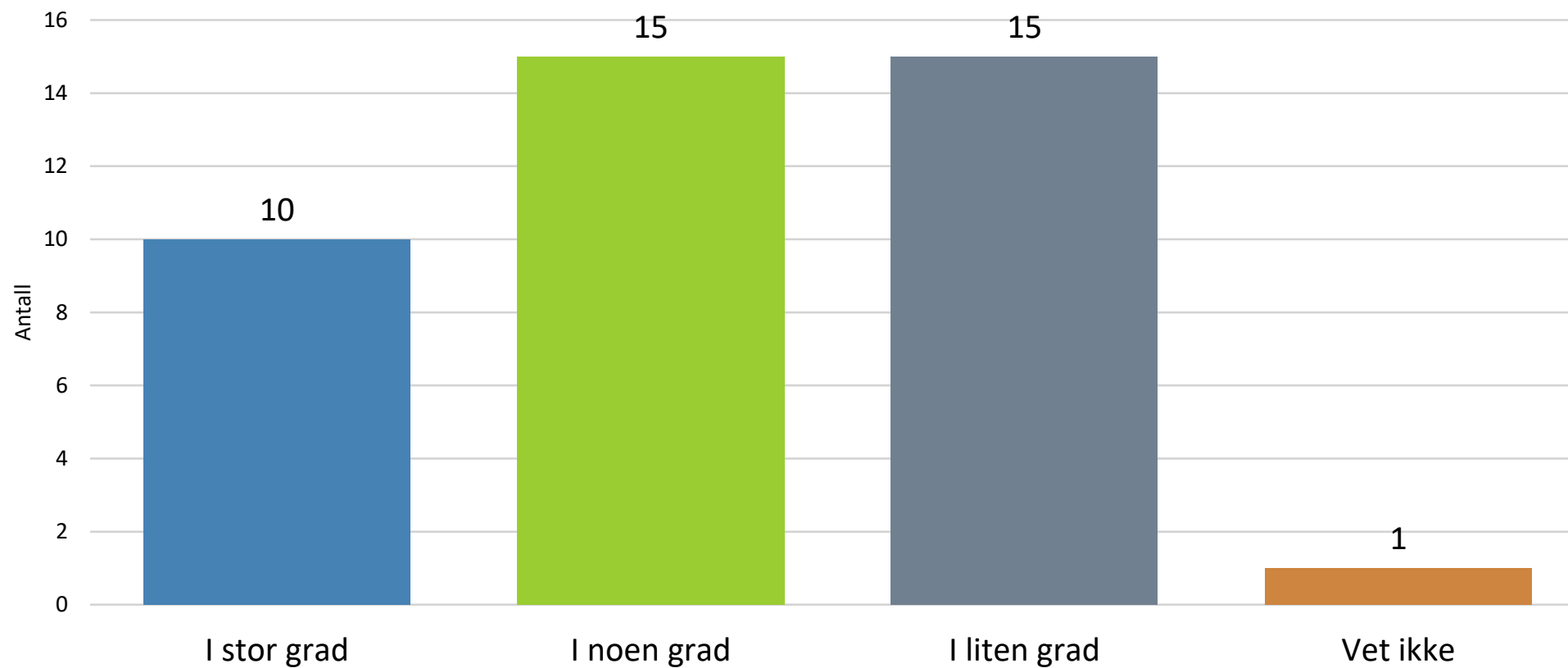
Har virksomheten rutiner og praksis for at godkjenning av ansattes bierverv er dokumentert og arkivert? (Dvs. ikke bare opplyst om i arbeidsavtale eller medarbeidersamtale)

Hvilke prosesser/områder er ansett å ha høyest risiko for korrupsjon og misligheter?

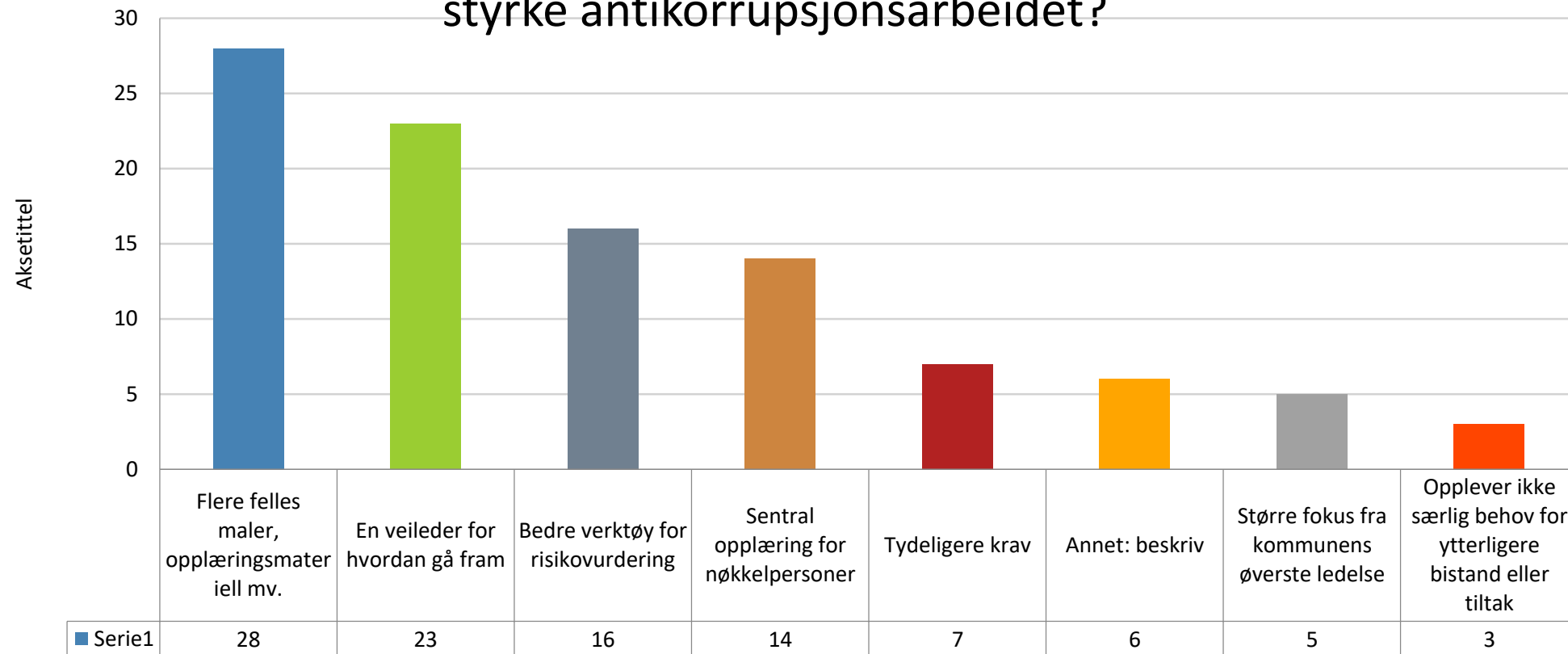
I hvilken grad opplever virksomheten et "trykk" fra overordnet byrådsavdeling/styre når det gjelder å prioritere arbeidet med å forebygge og avdekke korrupsjon og misligheter?

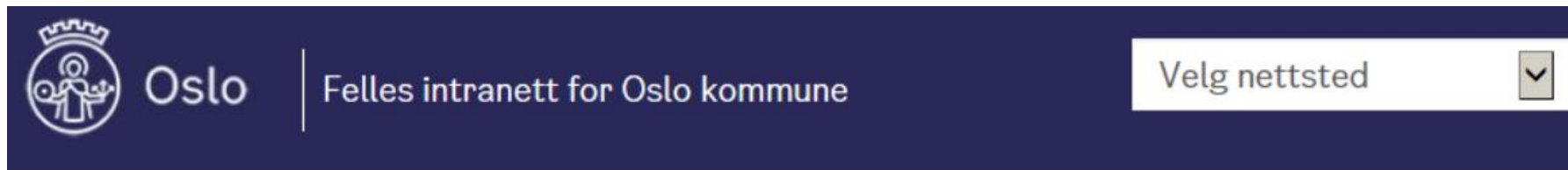
Utfordringer?

- Vanskelig å prioritere opp mot måloppnåelse og/eller hastesaker (19)
- Mangel på ressurser (kapasitet) (18)
- Manglende bevissthet (f.eks. deler av organisasjonen opplever det ikke som viktig å prioritere) (14)
- Opplever ikke særlige utfordringer (11 – ni etater og to foretak)
- Mangel på kompetanse (7 – hvorav seks bydeler)
- Annet (6)

Hva mener du din virksomhet ville ha mest nytte av for å styrke antikorrupsjonsarbeidet?

Samlerapporten legges på nettverkets intranettside

[Hovedside](#) | [Styring og ledelse](#) | [Nettverk](#) | [Nettverk for forebygging av korrupsjon](#)

[Nettverk for
forebygging av
korrupsjon](#)

Nettverk for forebygging av korrupsjon

<https://cpub-felles.intranett.oslo.kommune.no/styring-og-ledelse/nettverk/nettverk-for-forebygging-av-korrupsjon/>

Foto: Oslo kommune/Sturlason og Thomas Ekström

